

VAN DE DEKEN

mr. M.W. Guensberg

Lik op stuk

In december 1999 werd in overleg met en na aandringen door de Orde het wetsontwerp 'Onderzoek naar de toestand van de praktijk van een advocaat' ingediend. Eind maart 2002, dus ongeveer tweeënhalf jaar later werd het uiteindelijk door de Eerste Kamer aanvaard. Het lange wetgevingstraject zal in dit geval wel omgekeerd evenredig zijn aan de doelmatigheid en effectiviteit van de nieuwe regeling.

Een aantal aanpassingen in de Advocatenwet die voortvloeien uit de aanvaarde voorstellen, maken het mogelijk om voortaan sneller in te grijpen als een advocaat zijn praktijk niet behoorlijk lijkt uit te oefenen. Aan de al bestaande mogelijkheden zoals schorsing wegens lichaams- of zielsgebreken die de behoorlijke praktijkuitoefening verhinderen (art. 16 lid 2 Advocatenwet) en de tuchtrechtelijke procedure zoals omschreven in art. 46 e.v. Advocatenwet, kleeft in dit verband onder meer het nadeel dat een schorsing pas ten uitvoer kan worden gelegd als de desbetreffende beslissing kracht van gewijsde heeft gekregen. De bestaande regelingen sluiten daarmee slecht aan bij de behoefte die in de praktijk in meer urgente gevallen wordt gevoeld.

Beroep tegen schorsing wegens onbehoorlijke praktijkuitoefening heeft geen schorsende werking

De nieuwe regeling is vervat in de nieuwe artikelen 60b t/m 60g Advocatenwet en werkt in grote lijnen als volgt. De deken kan de voorzitter van de raad van discipline schriftelijk verzoeken een advocaat te schorsen indien hij aanwijzingen heeft dat de betrokken advocaat tijdelijk of blijvend geen blijk geeft zijn praktijk behoorlijk te kunnen uitoefenen. Die aanwijzingen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit een hoge frequentie van klachten tegen de advocaat, het niet stipt reageren op verzoeken tot inlichtingen of een opvallend groot verloop in het cliëntenbestand van de advocaat. Van onbehoorlijke praktijkuitoefening zal, blijkens de toelichting op de nieuwe regeling, eveneens sprake kunnen zijn in situaties waarin de kwaliteit van de rechtshulpverlening ver onder een verantwoord niveau ligt of in situaties waarin er sterke aanwijzingen zijn dat met cliëntgelden wordt gemalverseerd. Ook onoverkomelijke geschillen met kantoorgenoten, onvoldoende bedrijfsvoering of ernstige privé-problemen kunnen aanleiding vormen tot een wijze van praktijkvoering die de toets der kritiek niet kan doorstaan.

In veel gevallen zal het verzoek tot schorsing voorafgegaan worden door een onderzoek dat op verzoek van de deken door de voorzitter van de raad van discipline kan worden gelast. Dat onderzoek wordt verricht door een of meer door de voorzitter van de raad van discipline aan te wijzen rapporteurs. Het mag niet langer dan zes weken (eenmaal te verlengen met zes weken) duren. Een rapporteur heeft toegang tot het kantoor, de dossiers, de boeken en bescheiden van de advocaat en het samenwerkingsverband waartoe hij behoort. Deze toegang kan indien dat nodig is met behulp van de sterke arm verschaft worden. De voorzitter van de raad bepaalt de grondslag voor de vergoeding van de rapporteur(s). De kosten van het onderzoek komen in beginsel voor rekening van de advocaat die aanleiding tot het instellen van het onderzoek gegeven heeft. Indien het onderzoek uiteindelijk niet leidt tot een schorsing of een voorziening of indien de advocaat de kosten niet kan dragen komen de kosten voor rekening van de plaatselijke Orde.

Binnen vier weken nadat de rapporteur verslag heeft gedaan beslist de raad van discipline of de advocaat er inderdaad blijk van heeft gegeven dat hij zijn praktijk tijdelijk of blijvend onbehoorlijk uitoefent. De raad kan de advocaat dan voor onbepaalde tijd in de uitoefening van zijn praktijk schorsen en kan in gevallen waarin verbetering van de situatie mogelijk lijkt voorzieningen treffen die gekoppeld kunnen worden aan een voorwaardelijke schorsing.

Het spreekt voor zich dat het stelsel is omgeven met waarborgen. Er zijn mogelijkheden tot verzet en hoger beroep, maar het beroep heeft geen schorsende werking op de schorsing. Meer lik op stuk dus, en minder vertragingmogelijkheden voor de vermeende boosdoener. ■